

Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας: Ο ρόλος του Ε.Ε.Π.

Νατάσα Μπογιατζόγλου, Ψυχολόγος
Ομάδα Υποστήριξης 1ου ΚΕΣΥ Α' Αθήνας
21/04/2021

Το Ε.Ε.Π εργάζεται με τους γονείς για να...

- Αναγνωρίσει και να διαχειριστεί προβλήματα μάθησης, συναισθήματος ή/και συμπεριφοράς των μαθητών τα οποία εμποδίζουν τη σχολική προσαρμογή.
- Αξιολογήσει την πιθανότητα για παροχή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.
- Υποστηρίξει την κοινωνική, συναισθηματική και συμπεριφορική υγεία των μαθητών.
- Κάνει παραπομπές.
- Διδάξει γονικές δεξιότητες.
- Βελτιώσει τη συνεργασία οικογένειας-σχολείου.

(Texas Association of School Psychologist,χ.χ.)

Πλεονεκτήματα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας

Οι μαθητές επιδεικνύουν:

- Περισσότερο θετικές στάσεις απέναντι στο σχολείο και τη μάθηση
- Υψηλότερη επίδοση
- Βελτιωμένη συμπεριφορά
- Βελτιωμένη ψυχική υγεία
- Αύξηση της παρακολούθησης του σχολείου
- Μειωμένη ανάγκη για πιο εντατικές υπηρεσίες, όπως η ειδική εκπαίδευση

Πλεονεκτήματα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας

Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν:

- Μεγαλύτερη ικανοποίηση από την εργασία τους
- Πιο θετικές σχέσεις με τους γονείς των μαθητών τους

(Πηγή εικόνας maxmag.gr)

Πλεονεκτήματα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας

Οι γονείς αναφέρουν:

- Βελτιωμένη αυτο-αποτελεσματικότητα
- Καλύτερη κατανόηση των εκπαιδευτικών
- Θετικές εμπειρίες με τους εκπαιδευτικούς και το σχολείο
- Βελτιωμένη επικοινωνία με τα παιδιά τους
- Καλύτερη εκτίμηση του σημαντικού ρόλου που έχουν στην εκπαίδευση των παιδιών τους

(NASP, 2019)

Βασικά στοιχεία επιτυχούς συνεργασίας

- Η επιτυχής συνεργασία εστιάζει, αλλά και βασίζεται στα εξής:
 - Αμοιβαίος συντονισμός
 - Συνέπεια
 - Συνέχεια
 - Δημιουργία θετικών σχέσεων
- Από κοινού επίλυση προβλημάτων, αμφίδρομη επικοινωνία και απο κοινού λήψη αποφάσεων.
- Συνεργασία -> Σχολική ρουτίνα και προτεραιότητα για την επιτυχία των μαθητών και τη βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος.

Εμπόδια στη συνεργασία με τους γονείς

- Γονείς: Κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, εκπαιδευτικό επίπεδο, στυλ επικοινωνίας, αξίες, προσδοκίες, φόρτος εργασίας, μονογονεϊκότητα, μη γνώση κυρίαρχης γλώσσας, έλλειψη εμπιστοσύνης, αρνητικά βιώματα, καθημερινό άγχος, κούραση, μειωμένη αίσθηση αυτοαποτελεσματικότητας.
- Σχολείο: Απόσταση από τους γονείς, σχολικό κλίμα, στάση του προσωπικού, μεγάλος πληθυσμός, έλλειψη προσωπικής επαφής, μη πίστη στην γονική εμπλοκή, φόβος σύγκρουσης, άγχος, κούραση, έλλειψη γνώσης προώθησης συνεργασίας.

Καλές πρακτικές στη συνεργασία με τους γονείς

- Κάντε παρουσίαση του εαυτού σας και του ρόλου σας.
- Κάντε σαφές ότι είστε εκεί για να συμβάλλετε στη ψυχική ευημερία των μαθητών.
- Διαμορφώστε ένα περιβάλλον όπου ο γονέας θα νιώθει ότι τον ακούν, τον κατανοούν και ότι δεν τον κρίνουν αρνητικά.
- Μεταδώστε το μήνυμα ότι είσαστε ευαίσθητοι και υπεύθυνοι απέναντι στις ανάγκες τους.
- Δείξτε τους, μέσα από τη στάση σας, ότι αποτελούν ίσα μέλη της σχολικής κοινότητας και ότι θα κάνετε ό,τι καλύτερο μπορείτε γι' αυτούς.

Καλές πρακτικές στη συνεργασία με τους γονείς

- Προωθείστε τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας.
- Προωθείστε τη συνεργασία μεταξύ των γονέων.
- Διαμορφώστε κοινές θετικές εμπειρίες μεταξύ των γονέων και των υπολοίπων μελών της σχολικής κοινότητας.
- Δείξτε στους γονείς ότι είσαστε διαθέσιμοι για επικοινωνία.
- Δώστε το παρόν ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

(NASP, 2019)

Καλές πρακτικές στη συνεργασία με τους γονείς

- Μην επικοινωνείτε μαζί τους μόνο όταν δημιουργούνται προβλήματα με το παιδί τους.
- Όταν προκύπτουν προβλήματα, μην προσπαθείτε να βρείτε ποιός φταίει, αλλά πώς μπορούν να συμβάλουν όλοι στη διαχείριση αυτών.

(Πηγή εικόνας: www.zarpanews.gr)

Μέσα επικοινωνίας με τους γονείς

- Ατομικές συναντήσεις
- Ομαδικές συναντήσεις
- Τηλεφωνική επικοινωνία
- Αποστολή μηνυμάτων μέσω email
- Ανάρτηση ενημερωτικών δελτίων
- Σεμινάρια γονέων
- Συζητήσεις με γονείς - διαλέξεις
- Μικτές συναντήσεις γονέων-εκπαιδευτικών
- “Chat room” γονέων

Ποικιλία μέσων επικοινωνίας & Επιλογή προτιμώμενων απ' τους γονείς

(NASP, 2019. Feyl-Chankin, 2017)

Όταν κάτι σας ανησυχεί για ένα παιδί...

- Καλέστε τους γονείς για μία συνάντηση (εσείς ή ο/η εκπαιδευτικός)
- Κατά τη συνάντηση κάντε τους γονείς να νιώθουν άνετα, π.χ. Να μη μεσολαβεί κάποιο τραπέζι ανάμεσά σας, εξασφαλίστε ιδιωτικότητα.
- Στην αρχή, δώστε χώρο στους γονείς να μιλήσουν για το παιδί τους και τονίστε τα θετικά στοιχεία.
- Πριν αρχίσετε να τους μιλάτε για τις ανησυχίες σας, ρωτήστε τους αν υπάρχει κάτι που τους προβληματίζει αναφορικά με το παιδί τους.

Όταν κάτι σας ανησυχεί για ένα παιδί...

- Πείτε τους ότι μοιράζεστε την ανησυχία σας μαζί τους για να υποστηρίξετε την ανάπτυξη του παιδιού και να ανταλλάξετε ιδέες για το πώς θα ανταποκριθείτε όλοι, καλύτερα, στις ανάγκες του παιδιού.
- Ενημερώστε τους για το τι έχετε παρατηρήσει. Αποφύγετε ταμπέλες ή διαγνώσεις.
- Αναφέρετε αυτά που παρατηρήσατε, απλά και καθαρά χωρίς να κρίνετε τις συμπεριφορές του παιδιού.
- Αν οι γονείς διαφωνούν μαζί σας ή θυμώνουν, δείξτε ενσυναίσθηση και κατανοείστε το θυμό τους.

Όταν κάτι σας ανησυχεί για ένα παιδί...

- Μεταδώστε τους το μήνυμα ότι η επιπλέον αξιολόγηση του παιδιού είναι κάτι θετικό και ότι όπως και εκείνοι έτσι και εσείς έχετε ως προτεραιότητα το καλό του παιδιού.
- Δώστε χρόνο στους γονείς για να επεξεργαστούν όσα συζητήσατε.
- Σε περίπτωση που είναι μια επείγουσα κατάσταση, επιμείνετε ότι η παρέμβαση πρέπει να γίνει άμεσα.
- Υποστηρίξτε τους γονείς στην εύρεση βοήθειας από άλλους ειδικούς, στη διασύνδεση με τους φορείς (Παραπομπή).

Συνεργασία Σχολείου-Οικογένειας

Κλείνοντας....

- Η συνεργασία σχολείου-οικογένειας δεν είναι μια δραστηριότητα, κάτι που συμβαίνει κάποιες φορές. Αποτελεί μια διαδικασία που συμβάλει στη διαμόρφωση των στόχων και στην οργάνωση των παρεμβάσεών μας.
- Όσο πιο συνεχή η συνεργασία, τόσο πιο ευτυχισμένοι οι μαθητές.
- Η εκπαίδευση του παιδιού αποτελεί κοινή ευθύνη.
- Το Ε.Ε.Π. παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση και στη διατήρηση της σχέσης σχολείου-οικογένειας.

(NASP, 2005/2019)

Βιβλιογραφία

- Christenson S.L., & Reschly, A. L. (2010). *Handbook of School-Family Partnerships*. Routledge, New York.
- Γιοβαζολιάς, Θ. (2011). *Σχολές Γονέων: Συνεργασία εκπαιδευτικών-οικογένειας*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- Epstein, J. L., Sanders, M. G., Sheldon, S. B., Simon, B. S., Salinas, K. C., Jansorn, N. R., Hutchins, D. J. (2019). *School, family, and community partnerships: Your handbook for action (4th ed.)*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Feyl- Chavkin, N. (2017). *Family engagement with schools: Strategies for School Social Workers and Educators*. Oxford University Press, New York.
- Gonzalez-Mena, J. (2010). *50 strategies to communicating and working with diverse families, (2nd ed.)*, Pearson, New Jersey.
- Μπρούζος, Α. (2002). Συνεργασία σχολείου-οικογένειας: Προβλήματα και δυνατότητες ανάπτυξής της. Επιστημονική Επιτηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, 15, 97-135.
- *National Association of School Psychologists (2019). NASP Position Statement: School–Family Partnering to Enhance Learning: Essential Elements and Responsibilities*. Ανακτήθηκε από: www.nasponline.org
- Texas Association of School Psychologist. What is a school psychologist? (χ.χ.). Ανακτήθηκε από: https://www.txasp.org/index.php?option=com_content&view=article&id=35:school-psychologist&catid=21:new